

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2

za účasti: **CETIN, a.s.**
sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2022, č. j.

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 13. 4. 2022, č. j. X, se zrušuje pro nezákonnost a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě řízení částku 3 000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jako opožděné jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou (dále jen „stavební úřad“) ze dne 19. 2. 2021, č. j. X
2. Uvedeným rozhodnutím stavební úřad ve společném územním a stavebním řízení povolil stavbu s názvem „rekonstrukce ulic Sportovní a K Rybárně, včetně přeložky sítí a veřejného osvětlení“, v rozsahu stavebních objektů SO X, SO X, SO X, SO X, SO X na pozemcích či částech p. č. X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X, X a Xv k. ú. Mšeno nad Nisou, obec Jablonec nad Nisou.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí bylo účastníkům řízení podle § 94k písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním řízení a stavebním řádu (stavební zákon), oznámeno vyvěšením na úřední desce dne 22. 2. 2021, sejmuto bylo dne 9. 3. 2021, lhůta 15 dnů k odvolání skončila dnem 24. 3. 2021. Žalobce podal odvolání dne 3. 12. 2021, odvolání je tedy opožděné. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že zápis věcných břemen, nově služebností, k pozemkům p. č. X a X, z nichž žalobce dovozoval svoje účastenství dle § 94k písm. a) – d) stavebního zákona, posoudil již stavební úřad. Dospěl k závěru, že věcné břemeno chůze a jízdy pozbylo platnosti, neboť nový vlastník pozemku Statutární město Jablonec nad Nisou prostřednictvím Magistrátu města Jablonec nad Nisou vydal roku 2014 rozhodnutí o zařazení předmětné komunikace do pasportu místních komunikací s kategorií III, tímto rozhodnutím pozbylo věcné břemeno chůze a jízdy svého významu. Věcné břemeno vsakovacího potrubí je také překonáno, neboť pro objekt žalobce byla zbudována kanalizační přípojka a žalobce požádal o zrušení povolení k vypouštění odpadních vod do malé ČOV a oznámil, že od 1. 1. 2006 je rodinný dům napojen na veřejnou komunikaci a je zrušena malá domovní ČOV a vsakovací jáma. Podle žalovaného jde o zánik věcného břemene ze zákona podle § 1299 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), neboť věcné břemeno již nemůže sloužit svému účelu.

II. Žaloba

4. Žalobce namítal, že jako vlastník pozemků p. č. X a X je oprávněn z věcného břemene chůze a jízdy a strpění stavby vsakovacího potrubí zřízeného k pozemkům stavby p. č. X a X. Proto měl být účastníkem společného územního a stavebního řízení podle § 94k písm. d) stavebního zákona, neboť má jiné věcné právo k pozemku, na němž má být povolovaný stavební záměr uskutečněn. Dle § 94m odst. 2 stavebního zákona mu mělo být oznámení o zahájení řízení a další úkony doručovány jednotlivě. Pokud mu tímto způsobem stavební úřad nedoručil prvostupňové rozhodnutí, nemohla mu začít plynout odvolací lhůta, jeho odvolání proti rozhodnutí nemůže být opožděné. Na případ se aplikuje § 84 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. O rozhodnutí stavebního úřadu se žalobce dozvěděl dne 30. 11. 2021, odvolání podal dne 3. 12. 2021, tedy v subjektivní lhůtě 30 dnů i objektivní jednoroční lhůtě k podání odvolání.

5. Žalovaný neměl pravomoc činit si úsudek o existenci, resp. zániku věcných břemen. Žalobce odkázal na § 94n odst. 4 stavebního zákona. I v případě, že by některý z účastníků řízení vznesl námitku, že předmětná věcná břemena zanikla, nemůže si toto stavební úřad ani žalovaný jako odvolací orgán posoudit sám, tuto otázku by bylo nutno řešit před civilním soudem.
6. Nadto žalovaný posoudil věc v rozporu s § 1299 odst. 1 o. z., nedošlo k trvalým změnám, pro které služební věc již nemůže sloužit panujícímu pozemku nebo oprávněné osobě. V případě zařazení dané cesty se jednalo pouze o pozemek p. č. X, nikoli o p. č. X. U administrativního zařazení komunikace do určité kategorie se nejedná o změnu trvalou, zejména touto změnou nenastává stav, kdy služební věc nemůže sloužit panujícímu pozemku, nic se nemění na tom, že předmětné pozemky, resp. cesta na nich, mohou nadále sloužit a slouží i žalobci k chůzi a jízdě. V případě napojení stavby na kanalizaci se nemusí jednat o změnu trvalou, zejména však nenastává stav, kdy služební věc nemůže sloužit panujícímu pozemku, neboť vsakovací potrubí nadále může sloužit a též slouží oprávněným pozemkům – vsakovací potrubí existuje a je v něm částečně vsakována dešťová voda. Pokud by měl povinný z věcného břemene za to, že věcné břemeno chůze a jízdy a strpění vsakovacího potrubí s ohledem na nastalé změny nadměrně zatěžují jeho nemovitosti, může se domáhat za náhradu omezení nebo zrušení daných věcných břemen. Pokud tímto postupem nejsou věcná břemena zrušena, k čemuž nedošlo, existují a všichni, včetně žalovaného, je musí respektovat.
7. Protože věcná břemena nezanikla, byl stavební úřad povinen doručit prvostupňové rozhodnutí žalobci do vlastních rukou, nepostačovalo jen vyvěšení rozhodnutí na úřední desce, tímto způsobem žalobci rozhodnutí řádně nebylo doručeno. Pokud žalovaný posoudil žalobcovo odvolání jako opožděné, rozhodl v rozporu se zákonem.
8. Z uvedeného důvodu žalobce navrhoval, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k novému projednání a žalovanému uložil, aby žalobci nahradil náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Podle žalovaného žalobce nezohlednil, že věcná břemena byla již překonána stavbou kanalizační přípojky a zařazením komunikace do pasportu místních komunikací III. třídy, kterou Magistrát města Jablonec na vlastní náklady udržuje. Rekonstrukce komunikace je ve veřejném zájmu a postup žalobce se jeví jako narušování stavebního řízení, kterým se mj.lepší přístup také k jeho nemovitostem, jakož i dalším objektům.
10. Pokud žalobce namítal, že v projektové dokumentaci nebyl na rekonstruovanou komunikaci napojen příjezd k jeho domu, odkázal žalovaný na písemnou část projektové dokumentace, která počítá s napojením příjezdu umístěného na pozemku p. č. X.
11. Žalovaný proto navrhoval, aby soud žalobě nevyhověl.

IV. Replika žalobce

12. V replice žalobce nesouhlasil s označením za účastníka podle § 27 odst. 2 správního řádu a zopakoval, že je hlavním účastníkem řízení, neboť má zapsané věcné břemeno k pozemkům p. č. X a X. A znovu brojil proti závěru žalovaného, že věcná břemena byla v minulosti překonána. Žalobce nesouhlasil ani s tvrzením, že místní obslužnou komunikace udržuje město na vlastní náklady. Žalobce se dále ohradil proti tomu, že jde o rekonstrukci komunikace ve veřejném zájmu, poukázal na závěry stanoviska Agentury

CHKO a také na významný nesouhlas místních obyvatel se stavebním záměrem. Nesouhlasil s tím, že v projektové dokumentaci je podchycen příjezd na pozemku p. č. X, a uvedl, že existují projekty dva se stejným datem, a odvolal se na projekt, který nemá zakreslen přístup k jeho nemovitosti, v této souvislosti namítal, že nelze překreslovat projekt během odvolacího řízení.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.
14. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jako opožděné žalobcovo odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu vydanému ve společném územním a stavením řízení. Při přezkumu takového, svou povahou procesního rozhodnutí, soud pouze zkoumá, zda byly splněny podmínky pro zamítnutí odvolání jako opožděného podle § 92 odst. 1 správního řádu.
15. Podle § 92 odst. 1 věta první správního řádu opožděné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Podle § 83 odst. 1 správního řádu je lhůta k podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně 15 denní a začíná běžet ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle § 84 odst. 1 správního řádu platí, že osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, které byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán oznámil. Ustanovení neplatí pro účastníky uvedené v § 27 odst. 1.
16. Rozhodné pro posouzení včasnosti odvolání tedy je, zda bylo žalobci rozhodnutí stavebního úřadu řádně oznámeno a kdy se tak se stalo, případně kdy se o vydání rozhodnutí žalobce dozvěděl.
17. Skutkové okolnosti případu nejsou mezi účastníky sporné. Žalobce je vlastníkem pozemků p. č. X a X a rodinného domu č. p. X na posledně uvedeném pozemku. Tyto pozemky sousedí s komunikací, které se povolená rekonstrukce ulic Sportovní a K Rybárně týká, mj. na pozemcích stavby p. č. X a X. Dle údajů katastru nemovitostí jsou označené pozemky zatíženy věcným břemenem, terminologií o. z. služebností, chůze a jízdy a strpění stavby vsakovacího potrubí ve prospěch žalobcových pozemků p. č. X a X. Rozhodnutí stavebního úřadu, které bylo vydáno ve společném územním a stavebním řízení s velkým počtem účastníků, bylo účastníkům s postavením podle § 27 odst. 2 a 3 správního řádu a § 94k písm. e) stavebního zákona oznamováno veřejnou vyhláškou dne 22. 2. 2021, která byla sejmuta dne 9. 3. 2021. Žalobci toto rozhodnutí nebylo doručeno jednotlivě. Odvolání proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 12. 2021, uvedl v něm, že se o napadeném rozhodnutí dozvěděl dne 23. 11. 2021. Namítal, že měl být hlavním účastníkem řízení podle § 94k písm. d) stavebního zákona, neboť mu svědčí věcná práva k pozemkům p. č. X a X.
18. Zda bylo žalobci společné rozhodnutí doručeno stavební úřadem řádně vyvěšením veřejné vyhlášky na úřední desce dne 22. 2. 2021 a žalobci počala po uplynutí 15 dnů po vyvěšení běžet patnáctidenní odvolací lhůta dle § 83 odst. 1 věta první správního řádu, se odvíjí od

posouzení jeho účastenství ve společném územním a stavebním řízení podle § 94k stavebního zákona.

19. Podle § 94k odst. 1 stavebního zákona *účastníkem společného územního a stavebního řízení je*
 - a) stavebník,
 - b) obec, na jejímž území má být požadovaný stavební záměr uskutečněn,
 - c) vlastník stavby, na které má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má ke stavbě jiné věcné právo, není-li sám stavebníkem,
 - d) vlastník pozemku, na kterém má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku,
 - e) osoba, jejíž vlastnické právo nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být společným povolením přímo dotčeno.
20. Podle § 94m odst. 2 stavebního zákona platí, že [o]známení o zahájení společného územního a stavebního řízení a další úkony v řízení se doručují účastníkům řízení a dotčeným orgánům jednotlivě, nejde-li o řízení s velkým počtem účastníků. V případě řízení s velkým počtem účastníků stavební úřad doručuje oznámení o zahájení řízení a další úkony v řízení účastníkům řízení podle [§ 94k písm. a\) až d\)](#) a dotčeným orgánům jednotlivě; účastníky podle [§ 27 odst. 1 správního řádu](#) jsou vždy účastníci podle [§ 94k písm. a\), c\) a d\)](#). U stavebních záměrů zasahujících do území několika obcí se v řízení s velkým počtem účastníků oznámení o zahájení řízení a další úkony v řízení doručují vždy veřejnou vyhláškou podle [§ 25 odst. 3 správního řádu](#); jednotlivě se doručuje dotčeným orgánům a účastníkům řízení podle [§ 94k písm. a\) až d\)](#). Účastníci řízení podle [§ 94k písm. e\)](#) se v oznámení o zahájení řízení a v dalších úkonech v řízení doručovaných veřejnou vyhláškou identifikují označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí dotčených vlivem stavebního záměru.
21. Pokud by byl žalobce účastníkem ve smyslu § 94k písm. d) stavebního zákona, podle kterého [ú]častníkem společného územního a stavebního řízení je vlastník pozemku, na kterém má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku, v řízení s velkým počtem účastníků, bylo povinností stavebního úřadu v souladu s § 94m odst. 2 věta druhá stavebního zákona doručit žalobci rozhodnutí jednotlivě, v souladu s § 72 odst. 1 správního řádu do vlastních rukou, nikoli veřejnou vyhláškou. Účastníci řízení podle § 94k písm. d) stavebního zákona jsou totiž v § 94m odst. 2 věta druhá za středníkem tohoto zákona označeni jako účastníci podle § 27 odst. 1 správního řádu.
22. V souzeném případě stavební úřad při řešení otázky účastenství a po něm žalovaný při posuzování včasnosti žalobcova odvolání nevycházeli z údajů uvedených v katastru nemovitostí, ale existenci věcných práv žalobce v podobě práva chůze a jízdy a strpění stavby vsakovacího potrubí zatěžujících pozemky p. č. X a X si sami posoudili tak, že žalobci již tato věcná práva nesvědčí, neboť zanikla ze zákona, a považovali ho proto za účastníka ve smyslu § 94k písm. e) stavebního zákona. S tímto postupem se soud nemohl ztotožnit.
23. Podle § 980 odst. 2 o. z. platí, [j]e-li právo k věci zapsáno do veřejného seznamu, má se za to, že bylo zapsáno v souladu se skutečným právním stavem. Bylo-li právo k věci z veřejného seznamu vymazáno, má se za to, že neexistuje. Citované ustanovení zakládá domněnku správnosti a úplnosti údajů zapsaných ve veřejném seznamu, kterým je i katastr nemovitostí. Domněnka správnosti a úplnosti zapsaných údajů umožňuje vycházet ze stavu evidovaného v katastru nemovitostí nejenom

účastníkům právních jednání, ale i orgánům veřejné moci, které z katastru nemovitostí čerpají podklady pro jimi vedená řízení.

24. S ohledem na domněnku správnosti a úplnosti údajů v katastru nemovitostí měl stavební úřad a posléze žalovaný v odvolacím řízení vycházet při posouzení účastenství žalobce dle § 94k stavebního zákona z údajů zapsaných v katastru nemovitostí. V daném případě z toho, že žalobci jako vlastníku pozemků p. č. X a X svědčí věcná práva chůze a jízdy a strpění stavby vsakovacího potrubí zatěžující pozemky p. č. X a X, na nichž mj. má být povolovaný stavební záměr umístěn a postaven.
25. Lze dodat, že domněnka správnosti a úplnosti údajů zapsaných v katastru nemovitostí je sice vyvratitelná (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3852/17 ze dne 18. 2. 2020), ovšem i vzhledem k § 94n odst. 4 stavebního zákona, má soud za to, že si stavební úřady nemohou učinit úsudek o existenci rozsahu vlastnických nebo jiných věcných práv samy a při posouzení účastenství ve společném územním a stavebním řízení vycházejí z údajů zapsaných v katastru nemovitostí. Žalobci je třeba přisvědčit, že i v případě, kdyby některý z účastníků, včetně vlastníka zatížených pozemků p. č. 2094 a 2098, namítl, že v katastru nemovitostí zapsaná věcná břemena zanikla, nemohl by stavební úřad ani žalovaný tuto otázku posoudit, ale museli by účastníky řízení odkázat na občanskoprávní řízení před soudem.
26. Soud uzavírá, že žalobce měl být dle údajů zapsaných v katastru nemovitostí považován za účastníka společného územního a stavebního řízení ve smyslu § 94k písm. d) stavebního zákona a podle § 94m odst. 2 věta druhá za středníkem stavebního zákona bylo povinností stavebního úřadu doručit mu rozhodnutí vydané ve společném územním a stavebním řízení jednotlivě do vlastních rukou. Takto stavební úřad nepostupoval, doručení rozhodnutí vyvěšením veřejné vyhlášky nelze vůči žalobci považovat za řádné doručení, a proto žalobci nezačala následujícího dne po 9. 3. 2021 běžet odvolací lhůta. Pokud žalobce podal odvolání až dne 3. 12. 2021, poté co se o vydání rozhodnutí ve společném územním a stavebním řízení dozvěděl, jednalo se s ohledem na § 84 odst. 1 věta poslední správního řádu o odvolání včasné, neboť žalobce byl účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.
27. Žalovaný, který žalobcovu odvolání zamítl podle § 92 odst. 1 správního řádu pro opožděnost, posoudil včasnost odvolání v rozporu se zákonem.
28. Dalšími námitkami žalobce, které se týkaly vlastního posouzení zániku věcných práv podle § 1299 odst. 1 o. z. a řešení napojení, resp. příjezdu na žalobcovy nemovitosti dle projektové dokumentace, bylo nadbytečné se zabývat. Předmětem soudního přezkumu byla pouze otázka včasnosti žalobcem podaného odvolání. Soud proto neprováděl dokazování listinami, které žalobce soudu předkládal, neboť to bylo pro posouzení klíčových právních otázek nadbytečné.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Soud z uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s., a to bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., za výslovného souhlasu žalobce a presumovaného souhlasu žalovaného. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil soud věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vysloveným právním názorem soudu vázán. V dalším řízení bude povinností žalovaného zabývat se odvoláním žalobce meritorně.

30. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
31. Úspěšný žalobce nebyl v řízení zastoupen advokátem, náhradu nákladů tak tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Soud do nákladů řízení, které by měly být žalobci žalovaným nahrazeny, nezahrnul soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1000 Kč, neboť žalobce s tímto návrhem nebyl u soudu úspěšný, proto si tyto náklady ponese sám (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2013, č. j. 22 A 21/2012-38, dostupný na www.nssoud.cz). Žalovanému soud uložil, aby celkovou náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč zaplatil k rukám žalobce v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
32. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává, neboť jí v řízení nebyla uložena žádná povinnost, s jejímž splněním by jí takové náklady vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 22. srpen 2022

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu